

El Parenostre

Què vol dir?

Muntsa Dachs
juny 2011

Molts de nosaltres,
hem après el Parenostre de memòria
quan érem petits...
Però, sabem el que vol dir?

Punt de partida

Aquesta breu anàlisi sobre el Parenostre de Jesús, és basa majoritàriament en el llibre:

Jesús: Aproximación histórica.

José Antonio Pagola. PPC Editorial.

Està pensada com annexa del document: **Jesús; una visió històrica.**

Per aquest motiu, ja donen per explicades les claus del seu missatge, i la seva biografia. Sols es farà una breu introducció al context religiós per poder entendre bé la originalitat del Parenostre.

Nou Testament.

Publicacions Abadia de Montserrat.

Nou Testament.

Traducció interconfessional. Editorial Claret

El context religiós

per entendre el Parenostre

Els sacerdots jueus i Jesús, punts de vista diferents:

- Jesús sorprèn amb la seva visió de Déu, tan propera i lliure. Totalment nova i desconcertant per als sacerdots, acostumats als costums i la tradició.
- Les dues Visions són radicalment diferents en 3 punts claus:
 - 1. El concepte de Déu**
 - 2. La relació de Déu amb el homes i dones**
 - 3. La relació de les persones amb Déu.**

▪ Per als sacerdots jueus:

1.El concepte de Déu:

Parlen de la idea Déu. És un llenguatge distant i teòric. Déu és la Llei, és un Jutge.

2.La relació de Déu amb les persones.

Déu té una aliança amb el poble jueu. És el poble escollit, i estudia el seu passat en l'Antic Testament, per entendre les injustícies del present. Tot té un sentit de causa-efecte.

3.La relació de les persones amb Déu.

A través d'un sistema religiós. S'ha de glorificar Déu i retre-li homenatge a través de compliment de la Llei: el culte al temple, el respecte al sabbat...

▪ Per a Jesús:

1.El concepte de Déu.

Viu a Déu en present, sent que Déu actua en el present, reconeix la seva presència, en les persones i en la natura, en el seu dia a dia. Aquí i ara.

2.La relació de Déu amb les persones.

Déu és l'Amor i el Perdó del Pare, cap a totes les persones, en la seva vida diària. Jesús es meravella de com Déu estima als homes.

3.La relació de les persones amb Déu.

A través de la manera de viure.

Per glorificar a Déu, s'ha de viure estimant als altres i a un mateix. S'ha de demostrar en el comportament.

2. Jesús: La relació de Déu amb els homes i dones

- **Jesús sent Déu com un Pare**, bondadós i atent amb els seus fills. No com un Jutge que reparteix el càstig i els mèrits entre els seus subordinats, segons la Llei.
- Jesús parla del **Déu de l'Amor**, el perdó i la Vida. Si **Déu és Bondat** neix una religió fundada en la confiança. No en la por i la obediència de la Llei.
- Jesús veu Déu com el pare proper que **respecta les decisions dels seus fills** i els hi permet seguir lliurement el seu camí. Un pare que entén les seves equivocacions, i les perdona sempre.

3. Jesús: la relació de les persones amb Déu.

• **Tothom pot accedir al Pare.** Sense intermediaris. Jesús no vol que Déu quedi acaparat per cap grup de «piadosos», ni pels que es proclamen els «purs», ni pels sacerdots que controlen la religió i el culte al temple.

• Jesús es qüestiona el que implica el Déu-Llei en la vida diària dels homes, i **es revela contra els efectes deshumanitzadors del compliment de la Llei**, sobre la es basa la religió jueva:

«...el repòs del dissabte ha està fet per a l'home, no l'home per al repòs del dissabte. I per això el fill de l'home és amo fins i tot del dissabte.

En una altre ocasió, Jesús entrà a la sinagoga. Hi havia un home que tenia la ma paralizada i els fariseus esperaven a veure si el curaria en dissabte per poder-lo acusar...llavors els pregunta: ¿què s'ha de fer en dissabte, fer el bé o deixar de fer-lo, salvar una vida o deixar-la perdre? Però ells callaven. Llavors se'ls mirà tots, indignat i entristit pel seu engegament...»

(Mt 2, 17)

El Parenostre

El Parenostre:

- És l'única pregària que consta de Jesús, i està recollida en dos evangelis:

▪ Evangeli de Lluc

- *Pare que sigui honrat el vostre nom,*
- *que vingui el vostre Regne*
- *El nostre pa del dia que ve,*
- *doneu-nos-el cada dia,*
- *Perdoneu-nos els nostres pecats*
- *que nosaltres també perdonarem a tothom qui ens deu,*
- *i no permeteu que caiguem en la temptació.*

(Llc 11, 2-4)

▪ Evangeli de Mateu:

- *Pare nostre del cel*
- *santifiqueu el vostre nom*
- *vingui el vostre regne*
- *faci's la vostra voluntat*
- *com es fa en el cel, així també aquí a la terra*
- *el nostre pa de cada dia*
- *doneu-nos-el avui;*
- *i perdoneu les nostres culpes,*
- *com nosaltres perdonem als nostres deutors;*
- *i no permeteu que caiguem en la temptació,*
- *ans deslliureu-nos del Maligne.*

(Mt 6,9-13)

El Parenostre:

• **El parenostre de Mateu està més retocat.** S'hi han fet més afegits per donar-li un aire més solemne. **El de Lluc es considera més proper al l'original.**

• **Els historiadors consideren que l'oració base de Jesús***, recollia 5 punts:

- 2 Desitjos: referents a Déu

- *1- Pare sigui santificat el teu nom*
- *2- Vingui el teu regne.*

- 3 Peticions: referents a l'home

- *1- Dóna'ns avui el pa de cada dia.*
- *2- Perdona els nostres deutes com nosaltres perdonem els nostres deutors.*
- *3- i no ens portis fins la prova.*

* (El estudiosos i historiadors creuen que la base del Parenostre és autèntica de Jesús. Ell la devia fer en arameu i els evangelis la recullen en grec. Del grec al català, es torna a traduir, per això podem trobar petites variacions en els evangelis de les diferents editorials, perquè els traductors del grec, l'interpreten diferent)

El Parenostre que diem avui:

- El parenostre que ens arribat es basa en el de Mateu i en respecta l'estructura base.

▪ El Parenostre d'avui:

- *Pare nostre que esteu en el cel*
- *sigui santificat el vostre nom,*
- *vingui a nosaltres el vostre Regne*
- *i faci's la vostra voluntat*
- *així a la terra, com es fa en el cel*
- *el nostre pa de cada dia*
- *doneu-nos Senyor, al dia d'avui*
- *i perdoneu les nostres culpes*
- *així com nosaltres perdonem als nostres deutors*
- *i no permeteu que nosaltres caiguem en la temptació*
- *ans deslliureu-nos de qualsevol mal*
- *Amen*

▪ Evangeli de Mateu:

- *Pare nostre del cel*
 - *santifiqueu el vostre nom*
 - *vingui el vostre regne*
 - *faci's la vostra voluntat*
 - *com es fa en el cel, així també aquí a la terra*
 - *el nostre pa de cada dia*
 - *doneu-nos-el avui;*
 - *i perdoneu les nostres culpes,*
 - *com nosaltres perdonem als nostres deutors;*
 - *i no permeteu que caiguem en la temptació,*
 - *ans deslliureu-nos del Maligne.*
- (Mt 6,9-13)

La primera part del Parenostre

El Parenostre, la pregària de Jesús, comença per Pare...

- **Pare:** així es dirigeix Jesús a Déu. No s'hi adreça amb un to solemne i distant com altres oracions de l'època.
- La pregària comença en un to de confiança, on hi ha una vincle emocional. Jesús vol que els seguidors **preguin sentint-se fills de Déu i germans dels altres homes i dones.**
- **Déu és el pare que està al cel.** No està lligat al temple de Jerusalem, ni a cap altre lloc sagrat. No és el Déu d'un sol poble o grup privilegiat de persones. No és propietat de cap religió. **És el Pare de tots, i tothom pot adreçar-s'hi, com a tal.**

1er Desig: Santificat sigui el teu nom...

- **Aquest és el primer desig de Jesús: que el nom del nostre Pare sigui reconegut i venerat.**
- **En la cultura jueva el “nom” no és sols una paraula per designar a algú. El nom ens indica l’èsser o la naturalesa intrínseca d’aquella persona*. El “nom” de Déu és la realitat i essència de Déu: la seva Bondat i la seva Força renovadora.**
- **Jesús desitja que tothom conegui la bondat i força que engloba el nom del Pare. Que tots beneixin el seu nom, o el que és el mateix, que beneixin al Pare.**

* En la cultura semita el “nom” no és sols el mot que designa una cosa o persona, també és la seva essència i el seu significat .

2on desig: Vingui a nosaltres el vostre Regne...

- **Aquest és el segon desig de Jesús, la clau del seu missatge; el Regne de Déu ja és aquí, obrint-se camí entre nosaltres.**
- **En les seves paràboles fa servir moltes metàfores per parlar-ne, la “llavor” de la seva força regeneradora que creix, el “llevat” del Regne que tot ho fermenta. Si Déu amb la força del Amor, el Perdó i la Vida regna a la terra, el món es torna Just i Veritable.**
- **Perquè en el Regne de Déu, els rics no regnen sobre els pobres, ni els poderosos abusen dels dèbils, ni els homes dominen a les dones.**
- **En el Regne hi ha una nova manera d’actuar entre els homes i dones, perquè tots són fills de Déu, per igual. Tots són germans.**

Faci's la vostra voluntat, així a la terra com es fa en el cel...

- Aquesta petició es considera que **es va afegir en el evangeli de Mateu** per reforçar les dues anteriors.
- Aquest afegit deixa clar la postura humil de l'home davant Déu. **Que es faci la voluntat del Pare i no la nostra.** Li reconeix al Pare que sap el que és millor per a nosaltres.
- Hi ha dues maneres d'interpretar el text sobre el Cel i la Terra:
 - 1- Si el Cel i la Terra s'entenen com la totalitat del que existeix,** la petició té a veure amb que la voluntat de Déu ho ompli tot.
 - 2- Si el cel i la Terra s'entenen com a quelcom separat,** i el cel és on habita Déu, i la terra on habita l'home, es demana que es faci realitat entre els homes els ja es dona en el Cel.

La segona part del Parenostre

1era Petició: el nostre pa de cada dia, doneu-nos Senyor, en el dia d'avui...

- Els dos primer desitjos sobre el “nom” i el “regne” s’inspiren en el Qaddish jueu, però les tres Peticions són originals de Jesús, i la seva atenció es dirigeix a les necessitats concretes dels éssers humans.
- La primera necessitat que vol que resti coberta és: la fam.** Demana un aliment bàsic, el pa, que a ningú li falti pa. No demana riquesa, ni diners, res per acumular. Demana el just i necessari per a un dia, per el dia d'avui. *
- Eixugar la fam és el primer pas per una vida més digne.** Una vida més plena i alegre.

** Jesús portava una vida itinerant i confiava en la providència del Pare: sols demana pa per al dia d'avui.*

2era Petició: perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem als nostres deutors...

- **La segona petició és sobre el Perdó.** El perdó es demana dos nivells.

1- El perdó del Pare cap als seus fills, que és ofert de forma incondicional i gratuïta. Els fills el demanen, prenent consciència dels seus actes. I el Pare sempre perdona. És una de les cares de l'Amor incondicional del Pare.

2- El Perdó entre els homes, el que es donen mútuament entre iguals, entre germans.

- **El Perdó i no la venjança** és bàsic per a una societat sana on l'home pot gaudir d'una vida més plena. Sense el perdó entre iguals, la vida és més complicada. Sense perdó no és possible una vida sense recança; és més difícil tirar endavant, mirar cap el futur

- **Jesús convida a perdonar els deutes a nivell simbòlic, però també a nivell real.** En l'època de Jesús moltes famílies es veuen abocades a la misèria per no poder pagar els impostos, els deutes No ser esclaus dels diners...

3era Petició: no ens deixis caure a la temptació...

- **La tercera petició és d'ajuda**, dóna'ns força, no ens abandonis...fes-nos costat.
- **Som humans i tenim debilitats, a la vida moltes situacions i circumstàncies poden allunyar-nos del Regne.** És una petició de Força i recolzament per no desviar-nos. D'ajuda per tenir bon criteri i saber triar...
- La Temptació representa al mal, i Jesús ens ensenya a demanar auxili.

Ans deslliura'ns de qualsevol mal...

- Els historiadors creuen que aquesta última petició ha estat afegida per Mateu, per reforçar la 3era petició.
- Torna a demanar, ara de forma explícita, que Déu ens alliberi del Mal...**

El Parnostre:

- El parnostre és **la única pregària que Jesús** va ensenyar als seu seguidors.
- És **una pregària molt propera a l'Home**, a les seves necessitats diàries i sobretot molt fàcil d'entendre per la gent de l'època.
- Va ser un element d'identitat entre els primer cristians.

▪ 2 Desitjos: referents a Déu

- 1- *Déu com a Pare de tots.*
- 2- *Reconeixement cap el nom del pare*.*
- 3- *Que el regne de Déu vingui a nosaltres.*

▪ 3 Peticions referents a l'home

- 1- *Que no hi hagi fam*
- 2- *El perdó com a tema clau: que Déu perdoni als homes, i ells també ho facin entre iguals.*
- 3- *Que ajudi a l'home a saber triar el bon camí.*

* *Cal recordar que el "nom" per als jueus, no és sols el mot que designa una cosa o persona, també és la seva essència i realitat intrínseca.*

